

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Органи управління освітою
обласних, Київської міської
державних адміністрацій

Про забезпечення виконання наказу
Міністерства освіти і науки України
21 лютого 2018 року № 176

Шановні колеги!

Відповідно до Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2018 року № 14 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2018 року за № 119/31571, наказу Міністерства освіти і науки України від 21 лютого 2018 року № 176 «Про проведення конкурсного відбору проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти», та з метою організації прозорого вибору закладами освіти проектів підручників для 5 та 10 класів закладами загальної середньої освіти, що можуть видаватимуться за кошти державного бюджету Міністерство освіти і науки України просить забезпечити виконання зазначеного Положення (пункти 2 – 8 Розділу VI) і наказу (пункти 10 – 12).

З цією метою надсилаємо інструктивно-методичні матеріали для здійснення вибору закладами загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), що використовують в освітньому процесі підручники для закладів загальної середньої освіти, та закладами вищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, проектів підручників за електронними версіями їх оригінал-макетів з кожної назви підручників та оформлення результатів вибору (додатки 1-3).

Також просимо призначити відповідального за забезпечення виконання наказу у регіоні, інформацію про якого (форма наведена у додатку 4) надіслати до 16 квітня 2018 року до ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» на електронну адресу 2018.imzo@gmail.com.

Додатки: 1. Інструктивно-методичні матеріали для здійснення вибору закладами загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), що використовують в освітньому процесі підручники для

закладів загальної середньої освіти, та закладами вищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, проектів підручників за електронними версіями їх оригінал-макетів з кожної назви підручників та оформлення результатів вибору на 6 стор.

2. Зразок оформлення результатів вибору електронних версій оригінал-макетів підручників для 5 класу закладів загальної середньої освіти, поданих на конкурсний відбір проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти на 1 стор.

3. Зразок оформлення результатів вибору електронних версій оригінал-макетів підручників для 10 класу закладів загальної середньої освіти, поданих на конкурсний відбір проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти на 1 стор.

4. Інформація про відповідального в органі управління у сфері освіти за забезпечення виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 21 лютого 2018 року № 176 на 1 стор.

З повагою
Заступник Міністра

Павло Хобзей

Додаток 1

до листа Міністерства освіти і
науки України

11.02.2018 № 1/9-222

**Інструктивно-методичні матеріали
для здійснення вибору закладами загальної середньої освіти,
професійної (професійно-технічної), що використовують в освітньому
процесі підручники для закладів загальної середньої освіти, та закладів
вищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти,
проектів підручників за електронними версіями їх оригінал-макетів з
кожної назви підручника та оформлення результатів вибору**

Конкурсний відбір проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти (далі – Конкурс) здійснюється з метою забезпечення здобувачів загальної середньої освіти новим поколінням підручників з навчальних предметів типових навчальних планів закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) згідно з переліком, який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 21 лютого 2018 року № 176 «Про проведення конкурсного відбору проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти».

Відповідно до Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2018 року № 14 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2018 року за № 119/31571, на II етапі до проведення Конкурсу долучаються ЗЗСО. Для 10 класу також заклади професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗПТО), що використовують в освітньому процесі підручники для ЗЗСО, та заклади вищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (далі – ЗВО).

Електронні версії фрагментів оригінал-макетів підручників, яким за результатами I етапу Конкурсу пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», будуть розміщені в Електронній бібліотеці ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО) у вільному доступі з 17 квітня 2018 року за посиланням lib.imzo.gov.ua.

Для організованого проведення II етапу Конкурсу органам управління у сфері освіти необхідно забезпечити ознайомлення педагогічних працівників ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО з електронними версіями фрагментів оригінал-макетів підручників, які братимуть участь у II етапі Конкурсу, та заповнення ними спеціальної форми вибору електронних версій оригінал-макетів підручників (додатки 2 і 3).

Керівникам ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО необхідно провести у закладах освіти наради, на яких ознайомити членів педагогічного колективу з метою і завданнями, які перед ними поставлено.

Педагогічні працівники ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО з 17 по 27 квітня 2018 року ознайомлюються з фрагментами електронних версій оригінал-макетів підручників. Це здійснюється для того, щоб на 2018/2019 навчальний рік до кожного ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО надійшли друковані примірники саме тих підручників для 5 та 10 класів, які будуть обрані цим закладом освіти.

Безпосередній вибір проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника здійснюють вчителі (викладачі) ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО, який схвалюється на засіданні педагогічної ради ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО, протокол якого підписують члени педагогічного колективу, які здійснили безпосередній вибір проектів підручників.

До 02 травня 2018 року ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО оприлюднюють протокол педагогічної ради на своєму веб-сайті.

Будь-яка зміна вибору ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО не допускається. Кожен факт зміни вибору ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО розглядається на Колегії Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) під час розгляду питання про затвердження переліку підручників, що друкуватимуться за кошти державного бюджету.

Остаточне рішення про включення або не включення кожного з таких підручників до переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, ухвалюється Колегією МОН.

Кожен педагогічний працівник ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО має право повідомити на «гарячу телефонну лінію» МОН (044-248-30-60) чи письмово на поштову адресу МОН (проспект Перемоги, 10, м. Київ, 01135) або ІМЗО (вул. Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035) про вплив або бажання третіх осіб вплинути на його волевиявлення щодо вибору підручників чи про факт зміни волевиявлення вчителів (викладачів) ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО, у якому він працює.

З 23 по 27 квітня 2018 року відповідно до цих інструктивно-методичних матеріалів ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО заповнюють спеціальну форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників (додатки 2 і 3) з використанням модуля прозорого вибору підручників на базі інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» (далі – ІТС «ДІСО»), або будь-якого іншого програмного забезпечення, яке має Атестаційне свідоцтво та відповідає вимогам нормативних документів і може використовуватись для взаємодії з ІТС ДІСО (далі – СПЗ ВП).

Інформацію про СПЗ ВП для вибору електронних версій оригінал-макетів підручників можна отримати за посиланням <http://diso.gov.ua/support>, або скористатися вже встановленим програмним забезпеченням із переліку на <http://diso.gov.ua>.

У СПЗ ВП вибір та формування результатів вибору відбувається у вигляді спеціальної електронної форми, яку потрібно заповнити окремо для кожного класу. Після заповнення форми результат в електронній формі надсилається до ІТС ДІСО.

Порядок дій ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО при створенні переліку вибраних версій оригінал-макетів підручників:

1. Відповідальному у ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО за оформлення результатів вибору підручників при першому встановленні СПЗ ВП необхідно отримати у відповідального в органі управління освітою, якому він підпорядкований, ключ для активації та скористатися ним. Заклади освіти можуть користуватися тими ж ключами активації, які вони отримували для формування та пересилки статистичної звітності.

2. Відповідальний у ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО у вікні «Первинні налаштування. Реквізити» меню СПЗ ВП перевіряє та при необхідності редагує назву ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО, код ЄДРПОУ, № закладу освіти в ІТС «ДІЄО», поштову адресу, ПІБ керівника, номер телефону та електронну адресу свого закладу освіти.

3. Відповідальний у ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО у відповідному розділі меню СПЗ ВП створює для вибраного класу в спеціальній електронній формі перелік вибраних цим закладом освіти підручників.

4. Після заповнення форми необхідно скористатися опцією для перегляду та роздруку форми, на створений документ накласти електронний цифровий підпис АЦСК ПАО КБ «ПриватБанк» або АЦСК ІДД ДФС (далі – ЕЦП), а створену форму з результатами вибору підручників відправити на сторінку органу управління освітою, якому підпорядкований даний заклад освіти.

Під час заповнення форми вибору електронних версій оригінал-макетів підручників у СПЗ ВП закладам освіти необхідно врахувати:

1. ЗЗСО заповнюють спеціальну форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників окремо для 5 та 10 класів.

Форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників для 5 класу заповнюють ЗЗСО, які здійснюють освітню діяльність на II рівні освіти, для 10 класу – на III рівні освіти.

Опорні ЗЗСО оформлюють вибір електронних версій оригінал-макетів підручників у тому числі й для своїх філій.

ЗЗСО оформлюють вибір електронних версій оригінал-макетів підручників для 10 класу згідно наказу МОН від 24 листопада 2017 року № 1541 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 № 995».

2. ЗПТО та ЗВО заповнюють спеціальну форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників тільки для 10 класу.

3. Кількість примірників кожного з підручників має відповідати реальному вибору ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО і визначається:

для 5 класу як максимальна кількість учнів на паралелях 1, 2, 3 або 4 класів у поточному навчальному році. У разі відсутності у закладі освіти початкової школи, кількість примірників кожного з підручників визначається як максимальна прогнозована кількість учнів у 5 класах даного закладу освіти протягом п'яти наступних навчальних років (2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023);

для 10 класу як максимальна прогнозована кількість учнів у 10 класах даного закладу освіти протягом п'яти наступних навчальних років (2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023).

4. Якщо в закладі освіти кількість 5 та/або 10 класів більше одного, то вчителі/викладачі кожного навчального предмета можуть вибирати різні електронні версії оригінал-макетів підручників для кожного класу.

Проте, враховуючи досвід попередніх років, рекомендуємо рішенням педагогічної ради закладу освіти схвалити вибір по одній назві підручника з кожного навчального предмета для цього закладу освіти.

5. ЗЗСО, які здійснюють освітню діяльність мовою національної меншини, вибирають підручники (крім мови та літератури національної меншини та української мови для ЗЗСО з навчанням мовою національної меншини) з представлених для вибору українською мовою. Перелік підручників, що перекладатимуться мовами національних меншин, затверджуватиметься колегією МОН під час підведення підсумків Конкурсу.

ЗЗСО з навчанням мовами національних меншин за побажаннями учнів та їхніх батьків можуть вибирати підручники з переліку для ЗЗСО з навчанням українською мовою.

6. Спеціальні ЗЗСО для дітей з особливими освітніми потребами, що використовують підручники для ЗЗСО, вибирають підручники лише з предметів, які є в Типових навчальних планах для відповідних нозологій.

7. ЗЗСО приватної форми власності також вибирають підручники для визначення видавництвами їхніх комерційних накладів.

Керівники ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО несуть персональну відповідальність за достовірність результатів вибору підручників та своєчасність їх оформлення.

До 02 травня 2018 року ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО оприлюднюють результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника на своєму веб-сайті електронному вигляді (pdf-формат).

До 02 травня 2018 року ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО передають результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника в паперовому та електронному вигляді (excel-формат) до органу управління освітою, якому вони підпорядковані.

Органи управління освітою до 03 травня 2018 року:

узагальнюють результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника, здійснені підпорядкованими їм ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО в СПЗ ВП;

оприлюднюють на своїх веб-сайтах узагальнені ними результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника.

Органи управління освітою до 04 травня 2018 року:

передають узагальнені ними результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника в паперовому та електронному вигляді (excel-формат) до органів управління у сфері освіти;

передають узагальнені ними результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника в електронному вигляді (pdf-формат) та результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника, здійснені підпорядкованими їм ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО в електронному архівованому вигляді (zip-формат) до ІМЗО на електронну адресу ouo.imzo@gmail.com.

Порядок дій користувачів органів управління освітою в системі ІТС «ДІСО» під час узагальнення ними результатів вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника, здійснених підпорядкованими ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО:

1. Відповідальний в органі управління освітою за оформлення результатів відбору органу управління освітою в закладці вибору підручників системи ІТС «ДІСО» для кожного ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО виставляє відмітки для яких саме класів (5 або 10) мають бути створені форми з результатів вибору.

2. Відповідальний в органі управління освітою перевіряє наявність відправлених ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО форм з результатами вибору та відповідність кількісних показників вибору підручників з кожної назви підручника прогнозованій кількості учнів.

3. У разі, коли всі, ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО надіслали необхідні форми з результатами вибору, відповідальний в органі управління освітою створює узагальнені форми окремо для кожного класу.

4. Відповідальний в органі управління освітою накладає на створені узагальнені форми ЕЦП та відправляє їх до органу управління у сфері освіти, якому підпорядковане це управління.

Органи управління у сфері освіти до 07 травня 2018 року узагальнюють результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника, надіслані органами управління освітою, які їм підпорядковані, та оформлені ними в ІТС «ДІСО», а також прилюднують на своїх веб-сайтах узагальнені ними результати.

Органи управління у сфері освіти до 08 травня 2018 року передають узагальнені ними результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника до ІМЗО в паперовому (03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, загальний відділ) та електронному вигляді (excel-формат на електронну адресу 2018.imzo@gmail.com).

Порядок дій користувачів органів управління у сфері освіти у системі ІТС «ДІСО» під час узагальнення ними результатів вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника, надісланих органами управління освітою, які їм підпорядковані:

1. Відповідальний в органі управління у сфері освіти перевіряє наявність відправлених підпорядкованими органами управління освітою форм з узагальненими результатами вибору.

2. У разі, коли всі підпорядковані органи управління освітою надіслали необхідні форми з узагальненими результатами вибору, відповідальний в органі управління у сфері освіти створює узагальнені форми окремо для 5 та 10 класів.

3. Відповідальний в органі управління у сфері освіти накладає на створені узагальнені форми ЕЦП та відправляє їх до ІМЗО.

До 12 травня 2018 року узагальнені результати вибору, які надійшли від органів управління у сфері освіти, оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

Після розгляду колегією МОН результатів Конкурсу, результати вибору кожного закладу освіти оприлюднюються в модулі «Прозорий вибір підручників» у системі ІТС «ДІСО» за посиланням <http://pvp.diso.gov.ua>.

Додаток 2

до листа Міністерства освіти і
науки України

11.04.2018 № 1/9-222

Результати вибору

електронних версій оригінал-макетів підручників для 5 класу закладів загальної середньої освіти, поданих на конкурсний відбір проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти

Назва закладу освіти _____

Область _____

Район (місто) _____

Код ЄДРПОУ закладу освіти _____

№ закладу освіти в ІТС «ДІСО» _____

1. «Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням молдовською мовою

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

2. «Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням польською мовою

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

3. «Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

4. «Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

5. «Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням угорською мовою

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

6. «Вступ до історії» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ – _____ прим.

авт. _____ – _____ прим.

7.

Протокол педагогічної ради № _____ від _____

Директор _____

(підпис)

ПІБ

У переліку зазначатимуться назви підручників, яким за результатами I етапу конкурсного відбору проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти, пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

11.04.2018 № 1/9-222

**Результати вибору
електронних версій оригінал-макетів підручників для 10 класу закладів
загальної середньої освіти, поданих на конкурсний відбір проектів
підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти**

Назва закладу освіти _____

Область _____

Район (місто) _____

Код ЄДРПОУ закладу освіти _____

№ закладу освіти в ІТС «ДІСО» _____

1. «Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

2. «Українська мова (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

3. «Українська література (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

4. «Українська література (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

5. «Зарубіжна література (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

6. «Зарубіжна література (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти

авт. _____ — ____ прим.

авт. _____ — ____ прим.

7.

Протокол педагогічної ради № ____ від ____

Директор _____

(підпис)

ПІБ

У переліку зазначатимуться назви підручників, яким за результатами I етапу конкурсного відбору проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти, пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Додаток 4
до листа Міністерства освіти і
науки України

11.04.2018 № 1/9-222

Інформація
про відповідального в органі управління у сфері освіти за забезпечення виконання
наказу Міністерства освіти і науки України від 21 лютого 2018 року № 176

Назва органу управління у сфері освіти _____

Область _____

Район (місто, ОТГ) _____

Код ЄДРПОУ органу управління у сфері освіти _____

№ органу управління у сфері освіти в ІТС «ДІСО» _____

№	ПІБ відповідального	Посада	Контактний телефон	e-mail
1.				

Керівник органу управління у сфері освіти

МП

_____
(підпис)

ПІБ